

บันทึก

เรื่อง บำนาญของหลวงศุภยศราชูปถัมภ์

ตามหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๗๙๖๓/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๐๒ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเรื่องบำนาญของหลวงศุภยศราชูปถัมภ์อีกเรื่องหนึ่ง โดยเดิมข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า หลวงศุภยศราชูปถัมภ์ได้เคยรับราชการมาแล้วครั้งหนึ่งและออกจากราชการไปเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ ได้รับบำนาญเหตุทดแทนโดยคำนวณเวลาราชการตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งมีได้นับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศเข้าไว้เป็นเวลาราชการด้วย ต่อมาหลวงศุภยศราชูปถัมภ์ได้กลับเข้ารับราชการใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๐ และออกจากราชการเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๐๐ ในระหว่างที่หลวงศุภยศราชูปถัมภ์กลับเข้ารับราชการใหม่นี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญหลายครั้ง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ บัญญัติให้นับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศเป็นเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ แต่พระราชบัญญัตินี้ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งมีได้บัญญัติให้นับเวลาระหว่างการศึกษาวินิจฉัย ณ ต่างประเทศรวมเข้าเป็นเวลาราชการด้วย ด้วยเหตุนี้ในการคำนวณบำนาญในครั้งหลัง กระทรวงการคลังจึงมีได้นับเวลาระหว่างศึกษาวินิจฉัย ณ ต่างประเทศของหลวงศุภยศราชูปถัมภ์เป็นเวลาราชการเพื่อคำนวณบำนาญหลวงศุภยศราชูปถัมภ์ได้ยื่นหนังสือคัดค้าน และกระทรวงการคลังได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้พิจารณาให้ความเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกที่บัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ซึ่งไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศในการนับเวลาระหว่างนั้นเป็นเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ ดังนั้น ตามบทบัญญัตินี้หลวงศุภยศราชูปถัมภ์จึงมีสิทธิดังกล่าวด้วย แม้ว่าพระราชบัญญัติฯ พุทธศักราช ๒๔๘๒ จะถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๔๙๔ ก็ตาม แต่มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๔๙๔ ก็ยังรับรองสิทธิตามพระราชบัญญัติฯ พุทธศักราช ๒๔๘๒ อยู่ สิทธิของหลวงศุภยศราชูปถัมภ์-จึงยังคงมีอยู่ บัดนี้กระทรวงการคลังไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยอ้างว่า ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกากล่าวว่า เพิ่งมีพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นฉบับแรกที่ทำให้สิทธิแก่ผู้ซึ่งไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศนั้นไม่ถูกต้อง เพราะก่อนหน้านั้นได้มีพระบรมราชโองการซึ่งในสมัยนั้นยอมถือเป็นกฎหมายวางหลักเรื่องเวลาระหว่างไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญไว้แล้วว่าเป็นไปตามความเห็น

ของสภาการคลัง ดังปรากฏในหนังสือของกรมราชเลขาธิการที่ ๑๗๑/๓๑๓๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๔๗๓ บันทึกความเห็นของสภาการคลังและคำสั่งของเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติถึงกรมบัญชีกลาง และได้อ้างถึงกรณีพลโทพระยาศัลยวิธานนิเทศ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาไปแล้วว่าไม่ให้ เพราะถูกตัดสิทธิโดยพระบรมราชโองการ ดังนั้นกระทรวงการคลังจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาปัญหาเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีความเห็นว่า กรณีของพลโท พระยาศัลยวิธานนิเทศที่อ้างถึงนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยในเฉพาะปัญหาที่ว่า จะให้ถือการรับราชการของพลโทพระยาศัลยวิธานนิเทศที่กรมแผนที่และที่กรมรังวัดที่ดินเป็นการรับราชการติดต่อกันหรือไม่เท่านั้น (ดูบันทึกเรื่องการนับเวลาราชการของพลโท พระยาศัลยวิธานนิเทศ ส่งพร้อมหนังสือที่ ๑๙๗๑/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๒) กระทรวงการคลังมิได้เคยเสนอปัญหาเรื่อง การนับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศของพลโท พระยาศัลยวิธานนิเทศ เป็นเวลาราชการเพื่อคำนวณบำนาญมาให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตั้งนั้น จึงไม่อาจนำมาอ้างปรับกับกรณีของหลวงดุลยศาศูย์ปฏิเวธได้ ส่วนที่กระทรวงการคลังอ้างว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) เข้าใจว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นกฎหมายฉบับแรกที่ทำให้สิทธิแก่ผู้ซึ่งไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศในการนับเวลาระหว่างนั้นเป็นเวลาราชการ ไม่ถูกต้อง เพราะก่อนใช้พระราชบัญญัติฯ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้มีพระบรมราชโองการวางหลักเรื่องเวลาระหว่างไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญไว้แล้วนั้น ความจริงพระบรมราชโองการตามที่ปรากฏในหนังสือของกรมราชเลขาธิการ ที่ ๑๗๑/๓๑๓๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๔๗๓ ตลอดจนข้อความในบันทึกเรื่องวันราชการของข้าราชการระหว่างเป็นนักเรียนศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศของสภาการคลังและคำสั่งของเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติถึงกรมบัญชีกลางนั้น เป็นการให้สิทธิแก่ข้าราชการซึ่งได้รับเงินเดือนมาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่าหนึ่งปีก่อนจะไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ แต่สำหรับหลวงดุลยศาศูย์ปฏิเวธได้ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศเมื่อยังมิได้เป็นข้าราชการ พระบรมราชโองการดังกล่าวจึงไม่เกี่ยวกับหลวงดุลยศาศูย์ปฏิเวธ กรณีของหลวงดุลยศาศูย์ปฏิเวธจึงยังคงเป็นดังที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ เป็นกฎหมายฉบับแรกที่ทำให้สิทธิแก่หลวงดุลยศาศูย์ปฏิเวธ ข้ออ้างตามที่กระทรวงการคลังชี้แจงเพิ่มเติมมา จึงไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อข้อวินิจฉัยที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองพิเศษ) ได้ให้ไว้แล้วแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๐๔